

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 237
van **JOHAN VERSTREKEN**
datum: 26 april 2017

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Raad voor de Journalistiek - Klachten over onzorgvuldige berichtgeving

In het jaarverslag van de Raad voor de Journalistiek van 2016 blijkt dat het aantal klachten met 30% gestegen is ten opzichte van het jaar 2015. Vooral de categorie 'onzorgvuldige berichtgeving' scoort traditioneel vrij hoog (ruim 60% van de klachten). Hierbij gaat het vooral over fouten of vergissingen in de berichtgeving, te algemene of overdreven titels, feiten en bronnen die onvoldoende gecheckt zijn of verkeerde foto's bij een artikel. Ook de vorige jaren ging het merendeel van de klachten over onzorgvuldige berichtgeving.

Nochtans stelt de Code van de Raad voor de Journalistiek dat een journalist de plicht heeft om waarheidsgetrouw te berichten.

1. Wat is de reactie van de minister op het hoge aantal klachten over onzorgvuldige berichtgeving?
2. Is de minister van mening dat maatregelen moeten/kunnen worden genomen om het hoge aantal klachten rond onzorgvuldige berichtgeving terug te dringen? Indien niet, waarom niet? Indien wel, welke maatregelen?

ANTWOORD

op vraag nr. 237 van 26 april 2017

van **JOHAN VERSTREKEN**

1. Zoals u weet, ben ik principieel voorstander van het systeem zelfregulering door journalistiek en media via de Raad voor de Journalistiek. Ik wil dat hier nogmaals herhalen. Daarnaast ben ik ervan overtuigd dat er geen redenen zijn voor bijkomende initiatieven, niet door de politiek, noch door de Raad voor de Journalistiek. Net als u heb ik het jaarverslag van de Raad ontvangen, en daarin lees ik niets dat mij verontrust.

Zoals u aangeeft, heeft de Raad voor de Journalistiek in 2016 30 procent meer klachten ontvangen dan in 2015. Het waren er 71. Maar als u de vijf jaren voordien bekijkt, is dat een vrij normaal cijfer, met 75 klachten in 2011, 62 in 2012, 38 in 2013, 63 in 2014 en 49 in 2015.

Verder verwijst u naar het aantal klachten over onzorgvuldige berichtgeving. Dat waren er 43 in 2016. Zoals de Raad zelf schrijft, bevat de categorie onzorgvuldige berichtgeving uiteenlopende dingen, zoals fouten of vergissingen in de berichtgeving, te algemene of overdreven titels, feiten en bronnen die onvoldoende gecheckt zijn of verkeerde foto's bij een artikel.

Maar dat betekent uiteraard niet al dat al die klachten ook gegrond zijn. Zoals u wellicht ook gelezen hebt, staan verderop in het jaarverslag de uitspraken die de Raad voor de Journalistiek gedaan heeft. Daaruit blijkt dat de Raad in 2016 23 uitspraken heeft gedaan over klachten. Daarvan waren 9 klachten gegrond of deels gegrond. De Raad heeft met andere woorden in 9 gevallen een inbreuk op de journalistieke beroepsethiek vastgesteld.

Bij 5 van die 9 gegronde klachten ging het over onzorgvuldige berichtgeving, de categorie waarnaar u verwijst. De overige uitspraken gingen over andere zaken. Dat betekent dat de Raad voor de Journalistiek vijf inbreuken op de beroepsethiek heeft vastgesteld vanwege onzorgvuldige berichtgeving. De twee voorgaande jaren waren het er telkens drie.

Dat lijken mij bijzonder lage aantallen, zeker als ik ze afzet tegen de tienduizenden of zelfs honderdduizenden nieuwsitems, artikels en reportages die de Vlaamse media jaarlijks maken, en dan heb ik het over kranten, magazines, radio, TV, nieuwssites, persagentschappen, fotoagentschappen en productiehuizen, die allemaal in de Raad voor de Journalistiek vertegenwoordigd zijn.

Zoals u aangeeft, zegt de Code van de Raad voor de Journalistiek inderdaad dat een journalist de plicht heeft om waarheidsgetrouw te berichten, en als ik afga op de cijfers uit het jaarverslag, is er niets dat mij verontrust. Het gaat om een miniem percentage ver achter de komma, en bovendien worden er in elk beroep fouten gemaakt, ook in de journalistiek. Precies daarom is het goed dat de Raad voor de Journalistiek die fouten probeert te voorkomen met een beroepsethische code en terechtwijst waar nodig.

2. Ik ben van mening dat er geen nood is aan maatregelen om het hoge aantal klachten rond onzorgvuldige berichtgeving terug te dringen. Tegenover de totale

nieuwsvoorziening is het aantal klachten absoluut niet hoog, en het aantal gegronde klachten ligt nog veel lager. En bovendien is er een goed systeem van zelfregulering om eventuele fouten aan te pakken.